

ת"פ 33516/11/13 - מדינת ישראל נגד חוסאם חגלה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 33516-11-13 מדינת ישראל נ' חגלה (עציר)

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

חוסאם חגלה (עציר)

הנאשמים

ב"כ המאשימה: מר כריסטיאן דיק, מתמחה

ב"כ הנאשם: עו"ד חתאם נעאמנה

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות הבאות:

א. **יציאה שלא כדין**, לפי סעיף 5 ביחד עם סעיף 18 לתקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ), תש"ח-1948, ביחד עם סעיף 2 לחוק למניעת הסתננות (עבירות שיפוט), תשי"ד-1954.

ב. **אימונים צבאיים אסורים**, לפי סעיף 143(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בחודש מרץ 2011 התגברו ברחבי סוריה הפגנות ומחאות רבות של אזרחים סוריים נגד הממסד הסורי, אשר התפתחו בהמשך ללחימה ממושכת של כוחות המורדים בכוחות הממסד הסורי (להלן: "**הלחימה**"). יציאה של אזרחי או תושבי ישראל לזירת הלחימה בסוריה, טומנת בחובה סיכון ממשי, בכך שהכשרה אידיאולוגית וצבאית שאותה יעברו שם, תנוצל לצורך פעילות חבלנית עוינת נגד הממסד הישראלי. כמו כן, ישנו חשש לדליפת מידע מודיעיני על ידי הישראלים וסכנה לביטחון ישראל. הסיכונים דן לא התממשו בעניינו של הנאשם.

3. ביום 18.4.13 הנאשם ודודו עבדאללה (להלן: "**עבדאללה**"), טסו מישראל לאנטליה, וזאת לאחר שהחליטו כי עליהם להסתנן לסוריה דרך טורקיה, כדי לחבור לכוחות המורדים ולסייע להם בלחימתם. בחודש מאי 2013, לאחר ששהו כחודש בטורקיה, הסתננו לסוריה רגלית, באופן בלתי חוקי, בסיועו של מבריה מקומי. בהמשך, חברו בעיר ביניש אל יחידת מורדים חמושים המכונה "כתיבה אל-אמג'אד" (להלן: "**היחידה הראשונה**"). השניים הציגו עמוד 1

עצמם בפני האחראי על היחידה הראשונה ובפני יתר הפעילים, בשמות בדויים וכפולסטינים תושבי השטחים בשל חששם. הנאשם ועבדאללה ביקשו מהאחראי לגייסם ליחידה הראשונה ולהכשירם באימון צבאי, וזה נעתר לבקשתם. הנאשם ועבדאללה שהו במשך כחודש בחברת היחידה הראשונה. הם הודרכו והתאמנו בירי בכלי נשק שונים. בנוסף, נעו חמושים ברחבי העיר ביניש, ביצעו שמירות על בניין מטה היחידה בעודם חמושים, וכן שהו במספר הזדמנויות יחד עם פעילים אחרים במחסום צבאי, אשר נועד לבלום התקדמות של כוחות הממסד לעבר העיר ביניש. בחלוף אותו חודש, משלא שולבו במחנה אימונים צבאי מלא ומסודר, עזבו לטובת הצטרפות ליחידת מורדים אחרת.

4. בחודש יוני 2013, נסעו הנאשם ועבדאללה לעיר טבקה, שם חברו ליחידת מורדים חמושים נוספת המכונה "אחראר אל-טבקה" (להלן: "**היחידה השנייה**"). גם כאן, הציגו עצמם בשמות בדויים וכפולסטינים תושבי השטחים, וביקשו להצטרף ליחידה השנייה ולעבור אימון צבאי. מפקד היחידה נעתר לבקשתם, וציין בפניהם כי ישראל הינה מדינה כובשת, אשר יש לפעול נגדה ב"התנגדות" וב"אינתיפאדה". השניים שהו ביחידה השנייה כחודשיים, אשר במהלכם השתתפו במחנה אימונים צבאי בסיסי, רכשו ידע נרחב במגוון כלי נשק ועברו אימונים והדרכות בנושאי לחימה מגוונים. כמו כן, השניים נעו חמושים ברחבי העיר טבקה, ביצעו שמירות בעודם חמושים וביצעו מארבים שנועדו לבלום את התקדמות כוחות הממסד לעיר טבקה. בהזדמנות אחת נשלח הנאשם לתגבר בזירה שבה היתה צפויה להתנהל לחימה פרונטאלית, אולם בשל כמות מורדים מספקת הושב ליחידה. ביומו האחרון של הנאשם ביחידה, הודיע למפקדו כי הוא שב, כביכול, לביתו שבשטחים. המפקד הנחה אותו שעם שובו לשטחים, עליו להשיג נשק כדי להצטרף לכוחות ה"התנגדות" נגד ישראל. הנאשם השיב כי אין ביכולתו לעשות כן, ובתגובה המפקד הנחה אותו לבצע פעילות עוינת אחרת אשר אינה מצריכה נשק כלפי תושבי איו"ש היהודים. הנאשם נעתר לבקשה לשם סיום השיחה.

5. בחודש אוגוסט עזב הנאשם את היחידה השנייה ושב לגבולות טורקיה, לאחר שגיבש עמדה כי המצב הכלכלי בסוריה איננו חמור כפי שהוצג בתקשורת, ולנוכח לחץ מצד משפחתו. ביום 31.10.13 נחת הנאשם בשדה תעופה "בן גוריון" בישראל, ונעצר על ידי כוחות הביטחון הישראליים.

6. הנאשם התנהל כמתואר לעיל, על אף שידע כי אזרח ישראלי אחר, תושב טייבה, אשר התנהל באופן דומה, נעצר עם שובו לישראל (ת"פ 17601-04-13 **מדינת ישראל נ' מסארוה**). במאמר מוסגר יצוין, כי הנאשם לא ידע בעת יציאתו מישראל על גזר הדין שניתן באותה פרשה, הואיל וגזר הדין ניתן לאחר יציאתו של הנאשם מישראל.

7. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן. המאשימה תעתור לעונש מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים ומאסר מותנה. ההגנה תטען באופן חופשי.

טיעוני הצדדים

8. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד רועי רייס, הנאשם הודה והורשע בעובדות כתב האישום המתוקן. מדובר באירוע פלילי עם פוטנציאל ממשי וחמור של נזק בטחוני למדינת ישראל. הסיכון דנן מושתת על חוות דעת של גורמי הביטחון ומפורט בכתב האישום. הנאשם שהה בסוריה כשלושה חודשים, כאשר הסתנן לשטחה דרך טורקיה באופן בלתי חוקי. במהלך השהייה ביצע אימונים צבאיים וצבר ידע רב. תקופת שהייתו בשילוב עם הפעילות האינטנסיבית שביצע, מורה על היווצרותו של סיכון בטחוני. הנאשם חבר לגורמים עוינים ולא למטרת סיוע הומניטארי. המאשימה הפנתה בטיעוניה למקרה דומה, קל יותר בנסיבותיו, שבו הושתו על נאשם חמישה עשר חודשי מאסר בפועל, וערעור לבית-המשפט העליון נדחה (ע"פ 2058/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (5.5.14)). המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים, לצד מאסר על תנאי.

9. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד חאתם נעמנה, הנאשם נסע לסוריה במטרה לסייע למורדים, לאחר שראה את המתרחש שם בערוצי התקשורת, וחש אהדה לעם הסורי. עם זאת, כאשר הגיע לידי מסקנה כי הימצאותו בסוריה

אינה בעלת ערך הומניטארי שב לישראל. האימונים שביצע היו טכניים בלבד, באמצעות צפייה בסרטונים אינטרנטיים הנגישים לכל. מתסקיר המעצר עולה כי הנאשם חונך על ערכים חיוביים, והדילמה המוסרית אשר נקלע אליה לאור חיבורו לעם הסורי, הביאה אותו להגיע לסוריה. הנאשם לא הונע מתוך כוונה לפגוע בביטחון המדינה, אלא דאג לפעול במסגרת סיוע המונטארי לאזרחים ותו לא. הנאשם כבן 25, רווק, בוגר 12 שנות לימוד והחל לפני כשנתיים את לימודיו כהנדסאי. גדל במשפחה נורמטיבית, חונך לערכים חיוביים ומעולם לא חבר לארגוני טרור או חשב על כך. כמו כן, הנאשם חסך בזמן שיפוטי יקר. ב"כ הנאשם עתר להטיל עונש מאסר בפועל, כמניין הימים בהם שהה הנאשם במעצר, מיום 30.10.13, ולחילופין להשית עליו עונש מאסר בפועל לתקופה שלא תעלה על 15 חודשים.

10. הנאשם ביקש להקל בעונשו.

דין

11. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית, לצד עונשים נלווים.

12. במקרה דנן כתב האישום מתאר אירוע מתמשך אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד.

קביעת מתחם העונש ההולם

13. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

14. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הינם שמירה על סדרי המשפט והחברה וביטחון המדינה.

15. סעיפים 5 ו-18 לתקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ), תש"ח-1948 קובעים כדלקמן:

5. על אף האמור בכל דין לא יצא אדם לאחת הארצות המפורטות בסעיף 2א לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954, אלא בהיתר משר הפנים או מראש הממשלה, ולא ייכנס אזרח ישראלי או תושב ישראל בכל דרך שהיא לאחת מארצות אלה אלא בהיתר כאמור.

18א) העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה... יאשם בעבירה, ובצאתו חייב בדין יהיה צפוי למאסר עד שנה אחת או לקנס עד אלף לירות או לשני העונשים כאחד."

סעיף 2 א' לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954 קובע כדלקמן:

"היוצא, ביודעין ושלא כדין, מישראל ללבנון, לסוריה, למצרים, לעבר-הירדן, לסעודיה, לעיראק, לתימן, לאיראן או לכל חלק מארץ ישראל שמחוץ לישראל, דינו - מאסר ארבע שנים או קנס חמשת אלפים לירות."

במאמר מוסגר יצוין, כתב האישום אינו מייחס לנאשם עבירה עצמאית לפי סעיף 2א' לחוק למניעת הסתננות, אלא עבירה זו מופיעה בכתב האישום רק ביחד עם סעיפים 5 ו-18 לתקנות לשעת חירום, ומכאן שהעונש המרבי הקבוע בצד העבירה האמורה לעיל הינו שנת מאסר, ולא ארבע שנות מאסר.

16. סעיף 143(ב) לחוק העונשין קובע את העבירה של אימונים צבאיים אסורים כדלקמן:

"המתאמן או מתרגל להשתמש בנשק או לבצע תרגילים, תנועות או פעולות צבאיים, בתוך אסיפה או התקהלות שנתכנסה ללא רשות הממשלה, או שהוא נוכח בהן כדי להתאמן או להיתרגל, דינו - מאסר שלוש שנים".

17. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי היתה פגיעה ממשית בערך המוגן. הנאשם יצא משטחי המדינה וחדר לשטחה של סוריה באופן בלתי חוקי. הנאשם חבר לשני ארגוני מורדים בסוריה, עבר הכשרות צבאיות ואימונים צבאיים ואף השתתף בפעילות צבאית, אם כי מוגבלת (השתתפות במארבים והצטרפות לכוח תגבורת לזירה בה היתה צפויה להתנהל לחימה). כמו כן, הגורמים עמם בא במגע ביקשו ממנו להמשיך ולשתף פעולה נגד מדינת ישראל, ואף לבצע פעילות חבלנית עוינת כאשר הם אינם מודעים להיותו אזרח ישראלי.

18. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרה דומה, אך קל יותר מהמקרה דנן, הושת לאחרונה על נאשם אחר עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, וערעור לבית-המשפט העליון נדחה. בע"פ 2058/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (5.5.14) נדון מקרה שבו בית המשפט המחוזי גזר את דינו של נאשם שהודה והורשע בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירות של אימונים צבאיים אסורים ויציאה שלא כדין מישראל. הוא נידון ל- 15 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים (ת"פ (מח' מרכז-לוד) 15279-08-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (10.2.14)). באותו מקרה הנאשם הסתנן רגלית לסוריה באופן בלתי חוקי דרך טורקיה, חבר לאנשי ארגון המורדים ושהה עימם שלושה ימים, שבמהלכם אחז בנשק וערך סיור כשהוא רכוב על אופנוע ונהוג בידי אחד מפעילי הארגון.

באותה פרשה קבעה כב' השופטת א' חיות את הדברים הבאים:

"המערער הורשע בעבירה של אימונים צבאיים אסורים, שהעונש המקסימאלי בצדה הוא שלוש שנות מאסר, ובעבירה של יציאה שלא כדין, שהעונש המקסימאלי בצדה הוא שנת מאסר. מתחם הענישה הראוי בעבירת אימונים צבאיים אסורים טרם פותח בפסיקתו של בית משפט זה, אך נראה כי אם מביאים בחשבון את שתי העבירות שבהן הורשע אין מדובר בעונש שהוא כה מופלג בחומרתו עד כי מן הראוי להתערב בו ולהפחיתו. אכן, הפעילות האסורה המיוחסת למערער מצויה בשולי העבירה של אימונים צבאיים אסורים, אך בצדק ציין בית המשפט המחוזי כי בגזירת העונש יש ליתן את הדעת לפוטנציאל הסכנה הטמון בעבירות מסוג זה לביטחון מדינת ישראל, המבוצעות על רקע אידיאולוגיה איסלאמית קיצונית וכן יש ליתן את הדעת לכך שבניגוד לטענת המערער האימרה "אויבו של אויבך הוא חברך" אינה מתאימה כלל וכלל לארגון האיסלמי הקיצוני אליו חבר המערער, הגם שארגון זה נלחם עתה בצבא הסורי. זאת משום שהאידיאולוגיה של אותו הארגון והמטרות המנחות אותו, כמפורט בכתב האישום, הן אנטי ישראליות במובהק. עבירות ביטחוניות מסוג זה שעבר המערער טומנות בחובן, על כן, סכנה ברורה לביטחון תושבי מדינת ישראל ומצדיקות ענישה ממשית. מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא משקף את שיקולי הענישה הללו ואינו סוטה מן המוסכם בין הצדדים".

באותה פרשה בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שבין 12 ל- 24 חודשי מאסר, ובמקרה של שהייה בת שלושה ימים בלבד העונש הינו 15 חודשי מאסר בפועל. חומרת מעשיו של הנאשם במקרה דנן גדולה יותר, הואיל והוא שהה בסוריה כשלושה חודשים, אשר במהלכם ביצע אימונים אינטנסיביים יותר. כמו כן, הנאשם נחשף למידע רב, עבר בין שני ארגוני מורדים, היה פעיל בפעילויות מבצעיות ורכש ידע מהכשרות אותן עבר. ישנו פער מהותי בין שהייה של שלושה ימים לשלושה חודשים, ומכאן שהמקרה דנן חמור יותר מבחינת נסיבותיו.

19. במקרים דומים אחרים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר בפועל לתקופות של ממש כמפורט להלן:

עמוד 4

- א. בת"פ (מח' מרכז-לוד) 17601-04-13 **מדינת ישראל נ' מסארוה** (8.7.13), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של מגע עם סוכן חוץ ויציאה שלא כדין. בפרשה זו הנאשם הסתן לסוריה דרך תורכיה כדי לסייע לכוחות המורדים, כדי לאתר את אחיו הצעיר ששהה בסוריה. הנאשם שהה בחברת המורדים במשך שישה ימים. הנאשם התבקש על-ידי המורדים לספק מידע בנושאים שונים הקשורים לישראל, והשיב לשאלות באופן כללי בלבד. הנאשם נטל משניים מהמורדים כתובות דוא"ל למען יוכלו לשמור על קשר עתידי, וממורד נוסף נטל את מספר הטלפון הסלולארי שלו. הנאשם נידון לשנתיים וחצי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- ב. בתפ"ח (מח' ב"ש) 6464-05-10 **מדינת ישראל נ' אחמד** (11.7.10), הורשע נאשם על פי הודאתו, בביצוע עבירות של הסתננות למדינת ישראל ואימונים צבאיים אסורים. נידון לשנתיים מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- ג. בתפ"ח (מח' ב"ש) 1027/07 **מדינת ישראל נ' אימן** (12.7.07), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של אימונים צבאיים אסורים, נשיאת נשק והסתננות. נידון לשנתיים מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- ד. בתפ"ח (מח' ב"ש) 1040/08 **מדינת ישראל נ' מחמד** (18.6.09), הורשע נאשם לפי הודאתו, בביצוע עבירות של התאחדות בלתי מותרת, אימונים צבאיים אסורים ועוד. נידון ל-18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- ה. בתפ"ח (מח' ב"ש) 1134/07 **מדינת ישראל נ' אבו מחמס** (15.7.08), הורשע נאשם על פי הודאתו, בביצוע עבירות של אימונים צבאיים אסורים וחברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת. נידון ל-18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- ו. בתפ"ח (מח' ב"ש) 1122/07 **מדינת ישראל נ' פתחי** (13.12.07), הורשע נאשם בהתאם להודאתו, בביצוע עבירות של אימונים צבאיים אסורים ועבירות נשק. נידון ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

20. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

- א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה**; הנאשם ביחד עם עבדאללה תכננו להסתן לסוריה דרך טורקיה, לנוכח המידע שנחשפו אליו בתקשורת, על אודות מצב המורדים בסוריה. השניים חברו לכוחות עוינים בסוריה, אשר הובילו אותם אל כוחות המורדים.
- ב. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה**; הסיכון הגלום בעבירות אותן ביצע הנאשם, הינו החשש לפגיעה ממשית בביטחון המדינה. כפי שעולה מן הרקע לכתב האישום, יציאה של אזרח ישראלי לזירת הלחימה בסוריה, טומנת בחובה סיכון ממשי שההכשרה הצבאית והאידיאולוגיות שיקבל שם, תנוצל לצורך פעילות חבלנית עוינת נגד ישראל. ברם, כאמור בכתב האישום, סיכון זה לא התממש בעניינו של הנאשם.
- ג. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה**; הנאשם ביצע את העבירה מתוך הזדהות עם אזרחי סוריה, לנוכח הידיעות שנחשף אליהן בתקשורת. יודגש, לקולא, כי הנאשם לא פעל מתוך מטרה לפגוע בביטחון המדינה, אלא מתוך מטרה לסייע למורדים בסוריה. עם זאת, הוא היה מודע לפסול שבהתנהגותו ולסיכון הכרוך בכך.
- ד. שיקול נוסף, לחומרה, במסגרת השיקולים אשר נוגעים לביצוע העבירה עניינו ידיעתו של

הנאשם, בעת שיצא מישראל כשפניו לסוריה, כי אזרח ישראלי אחר, תושב טייבה, אשר התנהל בצורה דומה, נעצר עם שובו לישראל.

21. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל מ-15 ועד 30 חודשי מאסר בפועל.

22. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

23. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו;** מובן כי הטלת עונש מאסר בפועל לתקופה ממושכת תפגע בנאשם, שהינו כבן 25, בן למשפחה נורמטיבית ונעדר עבר פלילי.

ב. **הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם;** מובן כי הטלת עונש מאסר בפועל, אף תפגע במשפחתו של הנאשם.

ג. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב;** הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן ונטל אחריות למעשיו. הנאשם הודה במעשיו כבר בחקירתו לאחר שובו לישראל.

ד. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו;** הנאשם נעדר עבר פלילי.

24. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת הרבים** בגדרו של המתחם, וזאת לאור הנזק הפוטנציאלי אשר עלול להיגרם כתוצאה ממעשים מסוג זה.

25. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה ממושכת, לצד מאסר על תנאי.

סוף דבר

26. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **19 חודשי מאסר בפועל**, שמנינם מיום מעצרו מיום 30.10.13.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה של אימונים צבאיים אסורים.

ג. 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה של יציאה שלא כדין.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשע"ד, 26 יוני 2014, במעמד הצדדים.

